

O 16. FESTIVALU PLESA I NEVERBALNOG KAZALIŠTA SVETVINČENAT PRIČA OSNIVAČICA I UMJETNIČKA DIREKTORICA SNJEŽANA ABRAMOVIĆ MILKOVIĆ

'PLESNA SCENAJE RASITNJENA I INDIVIDUALIZIRANA'

Tekst TAMARA BORIĆ Fotografije MARE MILIN

Od 24. do 27. srpnja održat će se 16. festival plesa i neverbalnog kazališta Svetvinčenat, koji je lani postao dio Aerowaves mreže. Aerowaves je jaka europska organizacija koju sačinjavaju 42 eksperta suvremenog plesa, najčešće direktori festivala i kazališta iz 33 europske zemlje, koji otkrivaju nova europska koreografska imena. Ove godine u Svetvinčentu predstaviti će se tri koreografa koja su prošla njihovu zahtjevnju selekciju: libanonsko-španjolski koreografski duo Guy Nader i Marija Campos, izraelska koreografkinja Tabea Martin te Ferenc Fehter, mađarski koreograf i plesač koji kombinira ples i lutkarstvo.

"Osim njih, predstaviti ćemo i Eva Duda Dance Company iz Mađarske, Kolumbijca s austrijskom adresom Arnulfa Parda, hrvatsku selekciju unutar koje će biti Liberdance, Zagrebački plesni ansambl, de facto Saše Božića i još nekoliko zanimljivih plesnih događanja. Program je kompleksan kao i uvijek, s puno različitih načina promišljanja plesa i kombiniranja s drugim žanrovima poput cirkuserije, vizualnih umjetnosti, tekstualnog kazališta, lutkarstva i to je ono što svim predstavama daje predznak postdramskog teatra. Zadovoljna sam što smo opstali sve ove godine i što nikada nismo žrtvovali kvalitetu programa unatoč teškim financijskim uvjetima", kaže Snježana Abramović Milković, osnivačica i umjetnička direktorica festivala vrijednog oko 550.000 kuna.

Unatoč teškim trenucima, nedostatku novca i razumijevanja, Snježana Abramović Milković kaže da velikim uspjehom smatra to da je etablirala festival u žanru umjetnosti koju su mnogi gledali sa skepsom.

"Naš plesni lobi nije toliko jak, iza nas ne stoji akademska zajednica iako smo mahom visokoobrazovani umjetnici, nismo organizirani oko institucija da bismo imali zajednički interes i uglavnom su u umjetničkoj praksi vrlo mladi ljudi. Ponosna sam na znanje koje sam stekla baveći se suvremenim plesom, i to umjetničkim i produkcijskim. Čudim se kako često kolege iz kazališta ne znaju što mi sve znamo i kako se već dvadeset godina bavimo međunarodnim koprodukcijama, gostovanjima i već dugo smo orijentirani na programe Europske unije. Sigurna sam da će upravo osnivanje plesnih studija pri ADU bolje etablirati plesnu zajednicu kroz akademski status", smatra Snježana Abramović Milković.

Bez obzira na to što mnogi misle da je ples uvijek na margini, Snježana Abramović Milković kaže da je suvremeni ples u Hrvatskoj već dugo integralni dio suvremenog kazališta i imao je veliki utjecaj na postdramsko kazalište.

"Pripadam generaciji koja poznaje razvojni put plesa

■ 'ANYTHING' (GORE) JE PREDSTAVA ZAGREBAČKOG PLESNOG ANSAMBLA U KOREOGRAFIJI DANIELA ABREUA; SNJEŽANA ABRAMOVIĆ MILKOVIĆ (DOLJE)

u tadašnjoj Jugoslaviji, pa u Hrvatskoj, a proces profesionalizacije nije bio lagan. Danas je standard da redatelji imaju suradnike za scenski pokret, mahom stručnjake iz suvremenog plesa, dok prije dvadesetak godina kritičarima nije bilo jasno kakav je to angažman.

Suvremeni ples u svoj izričaj već dugo integrira multimediju, novi cirkus, dramsko kazalište, teatar objekta. Suvremeni ples ne bavi se ljepotom kretanja i ilustracijom glazbe, nego promišljanjem stvarnosti, čak i iščitava literaturu na drugačiji način. Često sam termin ples zbunjuje ljude koji ne poznaju naš rad i onda ga povezuju isključivo s tjelesnošću, a tjelesnost je samo izvođačka vještina, samo segment kompleksnije cjeline", objašnjava

Snježana Abramović Milković, ujedno i ravnateljica Zagrebačkog kazališta mladih. Ostala je selektorica i umjetnička direktorica festivala u Svetvinčentu, ali cijelu produkciju preuzela je Petra Glad.

"Više ne vodim umjetničku organizaciju jer to niti zakonski smijem niti stignem. Mislila sam da nikada neću moći prerezati 'pupčanu vrpцу' s festivalom, s obzirom na količinu energije koja je uložena sve ove godine, ali ipak sam u potpuno drugom poslu i divno je vidjeti kako Petra s istim žarom nastavlja moj rad. Umjetnička selekcija je nešto čega se neću odreći i dok sam na poziciji u ZeKaE-M-u, s obzirom na to da je selekcija predstava dobra vježba percepcije i prepoznavanja kvalitete i novih imena", objašnjava Snježana Abramović Milković koja se osvrnula na plesnu scenu u Hrvatskoj. Ona je, kaže, mala i pati od kroničnog nedostatka strukturne podrške, jako je individualizirana i rasitnjena, ali tako je i financirana.

"Čini mi se da nove generacije plesača, mahom školovanih u inozemstvu, razvijaju odmah i interes za produkciju i koreografski rad, pa žele sami preuzeti kontrolu nad svojom karijerom, i to odmah nakon školovanja. Zanimljivo je vidjeti kako imaju drugačiji pristup radu i često ne žele biti dio veće cjeline i tuđe estetike, a često to i nije dobro jer nemaju strpljenja za zajednički rad. Publici je teško razumjeti suvremeni ples jer se s njim susreće povremeno, apstraktan im je, često su to autorski radovi i nemaju klasičnu priču koja se prati s lakoćom, ali upravo po festivalu vidim koliko ima publike koja voli ples. Naš je zadatak i rad na razvoju publike koja će zavoljeti suvremenost u kazalištu", govori Snježana Abramović Milković i dodaje da je u petnaest godina na festivalu prikazana cijela hrvatska plesna scena.